

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-nr. 125
18 martie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind suspendarea Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, semnat la Paris la 19 noiembrie 1990 (nr.79 din 12.03.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și comunică următoarele.

1. Modul de inițiere, negociere, semnare, intrare în vigoare, aplicare, *suspendare*, denunțare sau stingere a tratatelor internaționale ale Republicii Moldova constituie o procedură specială de legiferare, reglementată de Legea nr.595/1999. Prevederile actului normativ menționat stabilesc expres subiecții de drept ce pot înainta Parlamentului inițiative legislative în acest domeniu. În acest sens, proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.169 din 06.03.2024, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție, art.24 din Legea nr.595/1999 și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform argumentării, motivul ce a generat suspendarea tratatului menționat în titlu, este condiționată de faptul retragerii oficiale a Federației Ruse din Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa, semnat la Paris la 19 noiembrie 1990 și agresiunea militară a acesteia asupra unui stat membru al tratatului, Ucraina.

Este de notat că Tratatul menționat, nu prevede expres posibilitatea suspendării acestuia. Prin urmare, ca temei juridic pentru suspendarea Tratatului în cauză este art.62 pct.3 și art.65 pct.1 din Convenția de la Viena

cu privire la dreptul tratatelor, încheiată la 23.05.1969, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.1135/1992, și este în vigoare din 25 februarie 1993. În acest sens, Convenția prevede că în cazul schimbării fundamentale a circumstanțelor care au fost valabile la momentul semnării Tratatului statele-părți pot invoca acest motiv pentru denunțare/retragere sau *suspendare* a participării în cadrul tratatului.

3. Întru respectarea normelor de tehnică legislativă și a practicii de elaborare a actelor normative, în titlul proiectului de lege menționat, urmează a se exclude textul „, , semnat la Paris la 19 noiembrie 1990”.

În preambulul actului normativ, urmează ca trimiterea „art.62 alin.(3) și art.65 alin.(1)” , să se substituie cu textul „art.62 pct.3 și art.65 pct.1”.

Totodată, luând în considerare art.43 al Legii nr.100/2017, considerăm judicios excluderea din textul proiectului de lege a preambulului, ori prezenta informație se cuprinde în Nota informativă.

În textul Art. I, urmează a fi indicat anul și actul normativ de ratificare a tratatului menționat.

La Art.2 și art.3 din proiect, întru claritatea normei, urmează a indica denumirea tratatului, astfel fiind în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017.

4. În raport cu suspendarea Tratatului menționat, nu se impune exigenta modificării/adoptării unor acte normative, încheierea altor tratate, nu va fi necesară elaborarea de planuri care să asigure suspendarea și nu se impune necesitatea lichidării unor structuri existente.

5. Punctăm asupra faptului că Nota informativă nu conține informații referitoare la efectele financiar-economice ale suspendării tratatului.

În concluzie, relevăm că oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex: Tatiana Rotaru
Tel. 820-583